

دستور کار جلسه:

✓ ارائه سند راهبرد توسعه اقتصادی شهر مشهد

نشست هیأت رئیسه کمیسیونهای تخصصی اتاق خراسان رضوی با معاونت اقتصادی شهرداری مشهد روز سه شنبه مورخه ۱۴۰۱/۰۴/۲۸ ساعت ۱۰ صبح در محل ساختمان شماره ۱ اتاق بازارگانی برگزار شد.

✓ محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد

- تعیین نقش و جایگاه بخش خصوصی در گامهای مختلف سند توسعه اقتصادی، مسئله‌ای است که حائز توجه و اهمیت می‌باشد. اتاق بازارگانی از تشکل‌های بزرگ اقتصادی است و مسئولیت هماهنگی تشکل‌ها را بر عهده دارد. لذا توجه به اتاق و بخش خصوصی در سند توسعه اقتصادی از ضرورت زیادی برخوردار است.
- سند توسعه اقتصادی مشهد باید به اصل محورهای معضلات این شهر بپردازد.
- از ظرفیت‌های اقتصادی مشهد علی‌رغم این که در جوار حرم مطهر رضوی قرار داشته و به وسیله این مهم می‌تواند پتانسیل عظیمی در حوزه اقتصاد داشته باشد، به خوبی استفاده نشده و این شهر از درآمد سرانه مطلوبی برخوردار نیست. متاسفانه درآمد سرانه مشهد از میانگین کشوری نیز کمتر است و توجه به این مهم باید یکی از اصلی‌ترین اهداف سند راهبرد توسعه اقتصادی مشهد باشد.

✓ تبرئی، مشاور طرح راهبرد توسعه اقتصادی شهر مشهد

- یکی از بزرگترین اتفاقاتی که در عرصه اقتصادی مشهد به وقوع پیوست، تدوین نقشه توسعه اقتصادی بود. تعامل و همکاری شهرداری با اتاق مشهد درخصوص سند راهبرد توسعه اقتصادی در سال‌های اولیه بنا به دلایل گوناگون به سرانجام نرسید. فعالیت‌های حوزه اقتصاد نیازمند رصدخانه‌ای است که به طور دائم به بررسی متغیرهای اقتصادی بپردازد.

✓ علی فیروز زارع، عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

- این سند از سال ۱۳۹۰ در شهرداری به تصویب رسید. براساس بررسی‌هایی که از جانب تیم‌های اقتصادی صورت گرفت، به سند راهبرد توسعه اقتصادی در کشورهایی که از لحاظ اقتصادی موفق بودند دست یافتیم و ما نیز به تدوین این سند و دست‌یابی به پیشرفت‌های اقتصادی اقدام کردیم.

- ما در بررسی استناد بالادستی مواردی همچون سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه (بخش اقتصادی)، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و ... را تحت ارزیابی قرار داده‌ایم. همچنین به بررسی قوانین و مقررات نیز پرداخته شده است. ما همچنین در تدوین سند به کشورهایی که از لحاظ اقتصادی در وضعیت خوبی به سر می‌برند نیز توجه کرده و تکنیک‌هایی که این کشورها در راستای رشد اقتصادی خود به کار برده‌اند را تحت موشکافی قرار داده‌ایم. علاوه بر موارد مذکور به بررسی مطالعات، پژوهش‌ها و استناد دستگاهی درون شهر مشهد نیز پرداخته شده است.

- بر اساس سند چشم‌انداز توسعه اقتصاد مشهد در افق ۱۴۰۴ مدیریت و برنامه ریزی، فضای کسب‌وکار، تامین مالی و سرمایه‌گذاری، زیارت و گردشگری و زیرساخت‌های اقتصادی محورهای توسعه اقتصادی مشهد محسوب می‌شوند. همچنین ثبات امنیت اقتصادی و کاهش ریسک، رشد، رونق و پویایی اقتصادی، دانایی محوری و عدالت اجتماعی و رفع تبعیضهای اقتصادی از معیارهای کلیدی نقشه توسعه اقتصادی مشهد می‌باشند.

بررسی ماتریس ارزیابی عوامل داخلی حاکی از آن است که حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی از لحاظ وضعیت عوامل داخلی در ناحیه ضعف و از لحاظ وضعیت عوامل خارجی در ناحیه تهدید قرار دارد. همچنین بر اساس روش مذکور، محیط کسب و کار از لحاظ وضعیت عوامل داخلی در ناحیه ضعف و از لحاظ وضعیت عوامل خارجی در ناحیه تهدید قرار گرفته است.

اهداف کلان نقشه راهبرد توسعه مشهد نیز مسائلی همچون بهبود وضعیت مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصاد شهر، اصلاح و بهسازی ساختارها و زیرساخت‌های اقتصادی شهر، توسعه زیارت و گردشگری پرورونق و پویا، بهسازی محیط کسب و کار و فضای سرمایه‌گذاری می‌باشد.

✓ محمدعلی چمنیان، رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و بازار پول اتاق بازرگانی

از سال ۱۳۹۶ که سند راهبرد توسعه اقتصادی مشهد تصویب شد تا به امروز، بسیاری از قوانین و مقررات تغییر کرده‌اند لذا برخی از نکات موجود در این سند احتیاج به نوین‌سازی و بهروزرسانی دارد.

مدیریت استراتژیک به دنبال تصمیم‌سازی‌های اساسی و کلیدی است؛ اما بخش عمده‌ای از موارد ذکر شده در سند توسعه اقتصادی با یکدیگر تعارض دارند.

✓ محسن خندان‌دل، رئیس کمیسیون خدمات فنی مهندسی و عمران اتاق مشهد

در نقشه توسعه اقتصادی مشهد توجه و اهمیت لازم به بخش خصوصی صورت نگرفته است. البته که تدوین این سند موجب برطرف کردن خلاً موجود در کشور در حوزه برنامه‌ریزی شده است که از این منظر رویداد مطلوبی به نظر می‌رسد؛ اما عدم تعیین جایگاه بخش خصوصی در این سند از جمله نواقص آن محسوب می‌شود.

به نظر می‌رسد سند راهبرد توسعه اقتصادی مشهد از لحاظ زمان‌بندی برنامه‌ریزی‌ها از نظم لازم برخوردار نیست؛ زیرا زمان اجرا و بررسی هر رویداد در این سند تا حدودی متعارض می‌باشد.

مبانی کلید واژه‌ای، از ضروریات لازم در هر طرحی است؛ اما متأسفانه سند ارائه شده از مبانی کلید واژه‌ای درستی برخوردار نیست. سند مذکور نیاز به نوآوری و نوین‌سازی دارد؛ زیرا بخش‌های عمده‌ای از آن قدیمی می‌باشد.

✓ علی شریعتی مقدم، رئیس کمیسیون کشاورزی و آب اتاق بازرگانی

سند راهبرد توسعه اقتصاد شهری باید به تعیین اهداف کمی خود پرداخته و به صورت جزئی به تشریح چگونگی دستیابی به کمیت‌ها، ارائه راه حل‌ها، ایجاد ارزش افزوده و... بپردازد. در حوزه آب و تامین آن، دغدغه‌ها و معضلات مختلفی وجود دارد که با ورود شهرداری و همکاری‌های آن قادر به برطرف کردن این مشکلات هستیم.

این سند باید نگاه ویژه‌تری به آب و مباحث کشاورزی داشته باشد. اگر از ظرفیت‌ها به خوبی استفاده شود و بخش دولتی همکاری خوبی با حوزه آب و کشاورزی داشته باشد، مشهد می‌تواند سکوی پرتاب و صعود محصولات کشاورزی در سطح استان و کشور شود.

برندینگ نیز از جمله مواردی است که باید به آن توجه کرد و شهرداری می‌تواند با قدرت زیادی به تسريع روند برنده‌سازی در زمینه‌های مختلف از جمله سوغات‌یا دیگر محصولات موجود در مشهد اقدام نماید. هماهنگی اجزای مختلف تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند منجر به رویدادهای اقتصادی مطلوبی در مشهد شود.

✓ محسن شرکاء، رئیس کمیسیون مسئولیت‌های اجتماعی اتاق مشهد

- بیش از ۹۵ درصد از سرمایه‌گذاران خراسان‌رضوی را بخش خصوصی تشکیل می‌دهد؛ لذا این بخش نقش پررنگی در اقتصاد استان دارد، اما بخش دولتی با تصمیم‌گیری‌های نادرست در عرصه اقتصادی استان، بخش خصوصی را در تنگنا قرار می‌دهد.
- بخش خصوصی و مردم بازیگران اصلی اقتصاد هستند. شهرداری برای کسب موفقیت در برنامه‌های اقتصادی باید از معتمدین و نخبگان حیطه اقتصاد و تجارت بهره ببرد. بخش خصوصی سرمایه‌های اجتماعی مردم محسوب می‌شوند و شهرداری باید فعالیت‌های مشترک با این بخش را در راستای توسعه اقتصاد مشهد آغاز کند.
- شهرداری باید چهار عنصر تعامل، گفت‌و‌گو، احترام و درک متقابل در ارتباط با هر قشری از مردم را رعایت کند. همچنین مشهد برای دستیابی به توسعه باید از چهار چوب ملوک الطوایفی خارج شده و به شکل قانون‌مدارانه عمل کند.

✓ مژگان ثابت‌تیموری، نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی

- عدم نظرخواهی از بخش خصوصی در سند راهبرد توسعه اقتصادی مشهد از جمله ایرادات این طرح محسوب می‌شود. بسیاری از دستورکارهای ذکر شده در این سند از سطح اختیارات شهرداری نیز خارج است و بدین دلیل وقوع بسیاری از موارد ذکر شده در سند راهبرد توسعه اقتصادی دور از واقعیت می‌باشد.

✓ غلامرضا نازپور، نایب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد

- بسیاری از منابع موجود در سند راهبرد توسعه اقتصادی مشهد مربوط به سال ۱۳۸۵ بوده و بسیار قدیمی است. متاسفانه در سند مذکور هیچ نقشی در خصوص معدن و فعالیت‌های معدنی معین نشده است. در تدوین این سند باید تمام بخش‌ها و ابعاد اقتصادی خراسان‌رضوی در نظر گرفته شود و تنها بر یک یا چند شاخص اقتصادی متمرکز نباشند.

✓ علی چشمی، نایب رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و بازار پول اتاق مشهد

- در سند توسعه اقتصادی مشهد به مباحث مرتبط به صنعت و ساختمان سازی به اندازه کافی توجه نشده است. مطالعات صورت گرفته در این سند گذشته‌نگر بوده و این در حالی است که برای توسعه اقتصاد مشهد احتیاج به استراتژی‌های آینده‌نگر داریم. لزوم آینده‌نگری نیز پیش‌بینی در حوزه‌های گوناگون مانند تکنولوژی، صنایع غذایی و... است.

- معیارهای ارائه شده در سند مذکور به صورت کشوری مطرح گردیده و این در حالی است که هدف اجرای سند توسعه به صورت شهری و محلی تنظیم شده است. این سند باید به وظایف اقتصادی مشهد در ایران و جهان بپردازد.

✓ هاشم صفار، مدیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی

- پیشنهادات و راهکارهای متعددی در این طرح ارائه شده؛ اما این نکات زمانی ارزش پیدا می‌کند که به مرحله عملیاتی شدن رسیده باشد. متاسفانه بسیاری از موارد ذکر شده نه براساس خواسته و نیاز واقعی جامعه بلکه بر مبنای تصمیم سیاست‌گذاران تنظیم می‌شود و به همین دلیل بیشتر اوقات به وقوع نمی‌پیوندد.

تعداد صفحات: ۴ برگ

۱۴۰۱/۰۴/۲۸ تاریخ برگزاری

صور تجلیسه نشست هیأت رئیسه کمیسیونهای تخصصی افق مشهد

با معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

آئین‌بازگشی مstanج، همان و کاربردی
ترسان، زمینی

ساعت شروع ۱۰:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰

✓ محمود عیدی، معاون اقتصادی شهردار مشهد

- تمام نکات مطرح شده از جانب فعالان بخش خصوصی در اجرای طرح توسعه اقتصادی مدنظر کارشناسان ما قرار خواهد گرفت. برگزاری این جلسه نقطه شروعی برای تعاملات شهرداری با فعالان بخش خصوصی بوده و در مرحله اجرای طرح سند توسعه اقتصادی، به تمام نکات مطرح شده از جانب اعضای اتاق توجه خواهیم نمود و به رفع نواقص موجود می‌پردازیم.
- وضعیت سرمایه‌گذاری در مشهد از شرایط مطلوبی برخوردار نیست و باید به رفع ساختارهای نامناسبی که موجب کاهش رقم سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در این شهر شده است، پردازیم.

حاضرین جلسه:

آقایان: روشنک، عیدی، تبرئی، شرکا، چمنیان، شریعتی مقدم، خندان دل، نازپور، چشمی، صفار، مقدم، بیات، دانش، فیروز زارع، اصغری پور، تقی‌زاده، قلندریان، عبدالله زاده، هاشمی، شعاع حسینی

خانمهای: ثابت تیموری، تشکری، ساقی، فضیلت